

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Boardletter 2023

Gemeente Stichtse Vecht

gemeente
Stichtse Vecht

Aan de raad van de
gemeente Stichtse Vecht
t.a.v. de auditcommissie
Postbus 1212
3600 BE MAARSSEN

Onderwerp

Boardletter 2023

Datum

9 januari 2024

Kenmerk

312019001.23.495

Geachte raad, geachte auditcommissie,

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2023, de interim-controle voor uw gemeente uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 te signaleren en onder de aandacht van het college te brengen.

In de managementletter van 9 januari 2024 met kenmerk 312019001.23.453, die primair is bestemd voor het college en het directieteam, hebben wij onze bevindingen die uit de interim-controle voortvloeien, gerapporteerd en adviseren wij over mogelijke verbeterpunten in de AO/IB. De (concept) managementletter hebben wij op 19 december 2023 met de portefeuillehouder besproken.

Met deze boardletter informeren wij u op hoofdlijnen over de uitkomsten van onze controle. Dit verslag geeft de samenvatting van de bevindingen en aanbevelingen weer die wij met onze managementletter hebben gerapporteerd aan het college.

Wij merken op dat deze brief is opgesteld ten behoeve van de raad en de auditcommissie van de gemeente Stichtse Vecht en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A. Booij RA

Inhoudsopgave

Contact:

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot deze boardletter:

Arie Booij

Tel: 06 – 1509 2689

Gert Scheele

Tel: 06 – 1098 0213

Samenvatting gerapporteerde bevindingen.....	2
1. Inleiding	4
2. Observaties interne beheersing	6
3. Rechtmatigheidsverantwoording.....	12
4. Overige bevindingen in het perspectief van de jaarrekening 2023	17

Samenvatting gerapporteerde bevindingen

Samenvatting gerapporteerde bevindingen

Toezicht

- In de afgelopen jaren heeft het college veel tijd gestoken in belangrijke thema's als inkoop, aanbesteding en contractmanagement en projectmatig werken. De investeringen in kwaliteit en veranderingen zullen de komende tijd verder vormgegeven worden. De organisatieontwikkeling heeft daarmee, naar onze mening een terechte, prominente plek op de concernagenda 2024 gekregen. Voor een succesvolle afronding van de doorontwikkeling is het naar onze mening ook goed dat de tijd wordt genomen die nodig is, omdat de doorontwikkeling een belangrijke bijdrage moet gaan leveren aan het in control zijn van de organisatie.
- In 2023 heeft het college stappen gezet met het opstellen van een frauderisicoanalyse en daarmee aan fraudepreventie en -beheersing. Naar verwachting van het college komt in 2024 ook een integrale frauderisicoanalyse beschikbaar.
- De realisatie van aanbevelingen en adviezen loopt mee in de doorontwikkeling van de organisatie. Hierbij maakt het college keuzes en stelt zij prioriteiten die naar onze mening logisch en herkenbaar zijn.
- Het college heeft veel aandacht voor informatiebeveiliging. De digitalisering van processen is onderdeel van de kwaliteitsverbeteringen die de komende tijd gepland zijn.

(Verbijzonderde) interne controle en processen

- Bij de interne controle zijn over het eerste half jaar van 2023 afwijkingen van EU-aanbestedingsregels geconstateerd voor een bedrag van € 9,2 miljoen. Hiervan heeft € 6,9 miljoen betrekking op inhuurcontracten. Ten aanzien van deze contracten is eind 2023 de aanbesteding van de inhuurdesk afgerond, waarna deze fout niet langer zal doorlopen. De afwijkingen worden door het college opgenomen in de RMHV.
- Er is nog geen beleid geformuleerd, op basis waarvan de prestatielevering moet worden vastgesteld en gedocumenteerd. Dit neemt het college mee bij de verdere verbetering van het inkoop- en aanbestedingsproces.
- De bevoegdheden van de applicatiebeheerder binnen financiële applicatie (Key2F) zijn (te) ruim gedefinieerd. Wij hebben het college geadviseerd om te onderzoeken wat wenselijk en noodzakelijk is en vast te laten stellen of ten onrechte gebruik is gemaakt van rollen en rechten.
- Wij hebben het college verder de volgende bevindingen/aanbevelingen gerapporteerd:
 - Realiseer een consistente vastlegging van de controle op de identiteit van WMO-cliënten.
 - Implementeer een centraal subsidieregister voor inkomende subsidies en stuur op de tijdige afwikkeling van subsidietoekenningen.

Rechtmatigheidsverantwoording

- De rechtmatigheidsverantwoording (RMHV) heeft de aandacht vanuit uw organisatie. Voor het verslagjaar 2023 zult u, vooral op basis van de uitkomsten van de interne controlewerkzaamheden door het team AO/IC, een beeld verkrijgen van de rechtmatigheid binnen uw gemeente. De verantwoordelijkheid om de RMHV op te stellen, moet nog worden belegd binnen de organisatie.
- Er moeten concrete afspraken met de raad gemaakt worden over de vraag hoe omgegaan moet worden met begrotingsonrechtmatigheden. Van belang hierbij is dat u kennis neemt van de kadernota 2023 en uitspraken van de Commissie BBV en deze de komende maanden blijft volgen.
- De verantwoordingsgrens, de rapporteringsgrens en het normenkader 2023 worden door de raad vastgesteld in het eerste kwartaal van 2024.
- De thans uitgevoerde interne-controlewerkzaamheden zijn van voldoende niveau en vormen een goede basis om tot de RMHV te komen.

Risico's en aandachtspunten jaarrekening

Voor het opstellen van de jaarrekening 2023 hebben wij het college onder meer de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Actualiseer de lopende grondexploitaties, waarbij de meeste recente feiten en omstandigheden worden doorgerekend. Voor nieuwe grondexploitaties is de verantwoording van voorbereidingskosten en mogelijk kostenverhaal een (administratief) aandachtspunt.
- Onderzoek of het beheerplan Wegen 2021 – 2025 kan blijven dienen ter onderbouwing van de voorziening wegen, waarbij u specifiek aandacht heeft voor de nog uit te voeren werkzaamheden en de ontwikkeling van het prijsniveau.
- Maak tijdig afspraken over de jaarverantwoording van TimSV over 2023, waarbij specifiek wordt ingegaan op de afwikkeling van openstaande ramingen uit voorgaande jaren, rechtmatigheid en duidelijkheid omtrent de invulling van wat onder marktrisico en wat onder ondernemersrisico valt.
- Beoordeel de toereikendheid van de voorziening verlofsparen en voorzieningen voor verplichtingen en risico's.
- Zorg ervoor dat de verplichtingenadministratie adequaat wordt bijgehouden. Stel voor 2023 vast dat verplichtingen die betrekking hebben op 2023, ook in 2023 zijn verwerkt.

1.

Inleiding

1. Inleiding

Onze controleaanpak is risicogericht

Wij hebben de opdracht gekregen de jaarrekening 2023 van uw gemeente te controleren. Als onderdeel van deze opdracht hebben wij in november 2023 de interim-controle uitgevoerd. De belangrijkste, bestuurlijk relevante, bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van onze interim-controle zijn in deze boardletter opgenomen. In hoofdstuk 2 geven wij een samenvatting van de aan het college gerapporteerde bevindingen met betrekking tot de interne beheersing en onderzochte financiële processen. In hoofdstuk 3 gaan wij nader in op de rechtmatigheidsverantwoording die met ingang van 2023 door het college moet worden opgesteld en in de jaarrekening moet worden opgenomen. In hoofdstuk 4 ten slotte gaan wij in op een aantal bevindingen die relevant zijn voor de jaarrekening 2023 en onze oordeelsvorming daarbij.

Aandachtspunten voor controle en rapportage

Voor de jaarrekeningcontrole 2023 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Deze risicogebieden zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming, die wij op 24 oktober 2023 met uw auditcommissie hebben besproken, betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich ook voordoen, maar hiermee is enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan zullen besteden. Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft uw college voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de opzet en het bestaan van de door het college ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. De aandachtspunten en risicogebieden zijn hieronder weergegeven.

- De samenwerking met TimSV, specifiek de financiële afwikkeling 2022, de rechtmatigheidscontrole 2023 en gemaakte afspraken over verantwoording en controle.
- De voortgang van uw investeringsplanning en de beheersing kredieten.
- De waardering en risico inschatting met betrekking tot lopende grondexploitaties (Harmonieplein en Veenkluit Tienhoven), waaronder de impact van prijsontwikkelingen op de verwachte resultaten inclusief de geldende regels rondom het tussentijds winstnemen en de verantwoording van eventuele nieuwe exploitaties in 2023.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen in relatie tot de aanwezigheid van actuele onderbouwingen en juistheid van berekeningen.
- Verlofsparen – de ontwikkeling van de getroffen voorziening in 2023.
- Inkoop en aanbesteding:
 - Grip op de naleving van de (Europese) aanbestedingsregel, mede als gevolg van afwijkingen in voorgaande jaren (2022 ten minste € 11.662.000);
 - Voortgang verbetering proces inkoop- en aanbesteding; en
 - Factuurverwerking, waaronder de controle op de prestatielevering.
- De voortgang en realisatie van gesubsidieerde projecten, inclusief de afrekening met derden, waaronder het Rijk.
- “Management override of controls”. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen

te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor Stichtse Vecht.

- Uw afhankelijkheid van derden inzake de verantwoording en rapportage (Sociaal Domein, Belastingen en Inkomensregelingen).
- De voortgang en status van de organisatieontwikkeling: noodzakelijke en gewenste verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing.
- De voortgang van de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording, gericht op:
 - De kaderstelling (verantwoordingsgrens, rapporteringsgrens en normenkader).
 - De aanpassing van de verordeningen 212 en 213 gemeentewet.
 - Het M&O-beleid: is dit in beeld en hoe wordt dit getoetst?
 - Is het controleprotocol voor het college of andersoortige opdrachtformulering gereed?
 - Is het intern controleplan 2023 beschikbaar?
 - Hoe is verder het instrumentarium (waaronder het toetsingskader, de risicoanalyse, de processen (opzet), de checklists, de rapportages en de dossiervorming) geregeld?
- Ontwikkelingen op IT-gebied.
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.

In deze boardletter rapporteren wij over de onderwerpen waarvan wij het belangrijk vinden die u in het kader van uw kaderstellende en toezichhoudende rol te informeren.

Materialiteit

De materialiteitsbepaling bij de gemeente Stichtse Vecht is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en op het door uw gemeenteraad op 5 maart 2019, met registratienummer Z/19/152066-VB/19/94439, vastgestelde meerjarige "Controleprotocol jaarrekening gemeente Stichtse Vecht". Voor fouten is deze gebaseerd op 1% van de lasten inclusief stortingen in reserves en voor onzekerheden op 3% van de lasten inclusief stortingen in reserves. Bij onze controleplanning zijn wij vooralsnog uitgegaan van de cijfers volgens de begroting 2023. Wanneer de jaarrekening 2023 beschikbaar is, zullen wij onze materialiteitsbepaling op basis van de werkelijke cijfers over 2023 herzien. Bij de interim-controle is derhalve uitgegaan van:

Bron: begroting 2023	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 1.560.000	€ 4.680.000

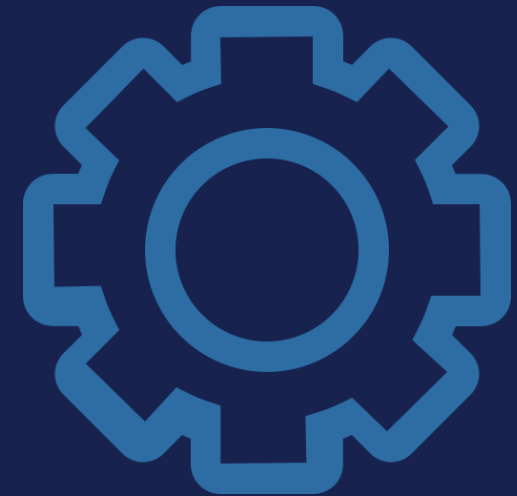
Voor de controle op naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) hanteren wij een lagere materialiteit. Deze specifieke materialiteitsberekening is verplicht gesteld vanuit de Regeling Controleprotocol WNT.

Kernboodschappen

De kernboodschappen uit onze interim-controle 2023 hebben wij steeds in de linker kantlijn weergegeven.

2.

Observaties interne beheersing

2.Observaties interne beheersing

Plaats bevindingen in het perspectief van de organisatieontwikkeling

In onze voorgaande rapportages hebben wij uitvoerig stil gestaan bij de inrichting van uw administratieve organisatie en interne beheersomgeving, en adviezen gegeven om deze, ook in de aanloop naar de rechtmatigheidsverantwoording, te verbeteren. Wij merken in de gesprekken die wij hierover voeren dat hier veel aandacht voor is bij het college en de gemeentelijke organisatie. In de afgelopen jaren hebben het college en de organisatie veel tijd gestoken in belangrijke thema's als inkoop, aanbesteding en contractmanagement en projectmatig werken. Naar onze mening worden er goede stappen gezet om tot resultaten te komen. Het kunnen meten van de resultaten heeft echter tijd nodig. De investeringen in kwaliteit en veranderingen zullen immers pas in de komende jaren tot zichtbare progressie kunnen leiden en zullen de komende tijd verder vormgegeven worden.

Door het uitvoeren van (gegevensgerichte) verbijzonderde interne controles (VIC) worden het college en de raad (via de auditcommissie) nu achteraf geïnformeerd over de kwaliteit van de interne beheersing. Deze VIC is naar onze mening van een goed niveau. Voor de doorontwikkeling van de interne beheersing is het naar onze mening wel van belang dat de eerste en tweede lijn meer eigenaarschap pakken hierin. Het niet (kunnen) nemen van het eigenaarschap in de eerste en tweede lijn ten aanzien van de interne beheersing is mede een reden dat de doorontwikkeling van de organisatie in en over 2023 in de breedte nog niet tot het gewenste resultaat heeft geleid, namelijk een organisatie die aantoonbaar in control is en dat de doorontwikkeling daardoor meer tijd gaat kosten dan gepland. Vanuit de optiek van accountantscontrole, waarbij veelal wordt teruggekeken in de tijd, is dit een logische en verklaarbare constatering. Wat positief is, is dat wij zien dat de organisatieontwikkeling een, naar onze mening terechte, prominente plek op de concernagenda 2024 gekregen en dat de komende jaren wordt gebouwd aan een stevig fundament. Voor een succesvolle afronding van de doorontwikkeling is het naar onze mening ook goed dat de tijd wordt genomen die nodig is, omdat de doorontwikkeling een belangrijke bijdrage moet gaan leveren aan het in control zijn van de organisatie.

Het college heeft aandacht voor fraudepreventie en -beheersing

In voorgaande jaren hebben wij het college geadviseerd om een integrale frauderisicoanalyse op te stellen en te rapporteren aan de auditcommissie over frauderisico's en de beheersing daarvan. In 2023 zijn hierin stappen gezet. Er zijn per domein sessies georganiseerd waarmee bottom up inzicht wordt verkregen in risico's en daarna ook beheersmaatregelen. Hiermee is tot een meer dynamische aanpak en vastlegging gekomen, waarbij nadrukkelijk ook de verantwoordelijkheid voor het beheersen van de risico's is belegd in de domeinen en het team AO/IC een toetsende rol heeft of de domeinen de beheersmaatregelen afdoende uitvoeren.

Hoewel er nog een weg te gaan is, is met de uitwerking van de frauderisicoanalyse een belangrijke stap gezet in het kader van fraudepreventie en beheersing. De verwachting van het college is dat in 2024 een eerste integrale frauderisicoanalyse beschikbaar zal zijn.

Wij hebben het college verder nog het volgende meegeven:

- Zorg ervoor dat de frauderisicoanalyse een blijvend dynamisch proces is. Er is een goede start gemaakt, maar nu is het vooral ook een zaak van vasthouden en doorpakken.
- Wat wij sterk vinden is dat u de kans op optreden van het risico en de impact wanneer het risico zich voor zou doen ook benoemd. Een advies wat wij hierbij willen geven is om de impact ook te kwantificeren (inschatting maken van de mogelijk financiële gevolgen). Door dit te benoemen kunt u immers weloverwogen keuzes maken ten aanzien van de vraag hoe u de risico's wilt beheersen.
- Zorg ervoor dat de beheersing van onderkende risico's zichtbaar plaatsvindt.
- Rapporteer periodiek aan de raad over het proces, de uitkomsten en bevindingen.

Bij de verbijzonderde interne controle wordt tot op heden ook getoetst of geen sprake is geweest van onrechtmatig handelen, met fraude als gevolg. Hieruit zijn, bij de onderdelen die getoetst zijn over verslagjaar 2023, geen indicaties dat fraude heeft plaatsgevonden gebleken. Hoewel de verbijzonderde interne controle een sterk controlemiddel is, is het wel goed om te beseffen dat dit een controlemaatregel "achteraf" is. In het kader van fraudepreventie is het naar onze mening vooral van belang om maatregelen ter voorkoming, dus aan de voorkant, te treffen. Deze zijn er uiteraard ook bij uw gemeente, zoals functiescheidingen in de diverse processen en de periodieke zichtbare toetsing van de toegekende rechten in systemen. Dit wordt nu grotendeels achteraf door middel van een steekproeven gecontroleerd, terwijl een periodieke beoordeling van de toegekende rechten, waarmee ook functiescheidingen worden afgedwongen, naar onze mening sterker is.

**De rapportage
"Aanbevelingen en
aandachtspunten
accountant en VIC" wordt
geactualiseerd**

In de managementletters en accountantsverslagen van voorgaande jaren, maar ook in interne controleverslagen, zijn aanbevelingen opgenomen om de bedrijfsvoering te versterken en de risico's te verminderen. Periodiek geeft het college inzicht in de voortgang van de realisatie van de aanbevelingen met een rapportage daarover. Het college is bezig om deze rapportage te actualiseren naar de stand per ultimo 2023. Over het algemeen blijkt dat de realisatie van aanbevelingen en adviezen mee loopt in de doorontwikkeling van de organisatie en dat daarnaast de opvolging van een aantal bevindingen nog moet starten of onderhanden is. Hierbij maakt het college keuzes en stelt zij prioriteiten die naar onze mening logisch en herkenbaar zijn.

Het monitoren van de follow-up van alle controlebevindingen (dus uit interne en externe controles) is een sterke beheersmaatregel. Uiteraard moet, binnen een door het college bepaald reëel tijdspad, sprake zijn van progressie. Van belang daarbij is dat de rapportage vroegtijdig beschikbaar is en regelmatig wordt besproken. Daarnaast vinden wij het van belang dat het college de voortgang van de opvolging van belangrijke adviezen regelmatig op de agenda van de auditcommissie zet. Wij vinden dit van belang in het kader van de doorontwikkeling van uw financiële bedrijfsvoering en de verder te plannen en uit te voeren interne controlewerkzaamheden.

Aanbevelingen processen

De belangrijkste opmerkingen op basis van de beoordeling van uw processen zijn als volgt:

- Er is intern veel aandacht om de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT omgeving te (blijven) verbeteren. Wij hebben het college de volgende bevindingen en adviezen meegegeven:
 - Het college heeft ten behoeve van de beheersing op de informatieveiligheid een information security management system (ISMS) ingericht. Het beleid is opgesteld conform de eisen van de baseline informatiebeveiliging overheid en biedt een goede basis om sturing te geven aan de organisatie. Het college heeft ook acties ondernomen zoals het uitvoeren van een securitytest in 2022 om inzicht te krijgen in de technische risico's. De kwetsbaarheden uit een vorige analyse zijn opgepakt maar niet opnieuw getest. Hierdoor weet het college niet of de verbeteringen ook effectief zijn.
 - De rapportage over informatiebeveiliging wordt gedaan tijdens de ENSIA-verantwoording. De verplichte onderdelen van de ENSIA (DigiD en SUWI) zijn slechts een klein onderdeel van de volledige gemeentelijke informatiebeveiliging en geven niet het volledige beeld. Wij adviseren u om de rapportage meer in te steken vanuit de BIO en ook gegevens te verstrekken over het aantal aanvallen op de firewall, onderschepte spam-mails en malware. Hierdoor kan management en college een goed inzicht krijgen in de feitelijke situatie. Gelet op de stappen die het college hierin zet en het beeld wat daarmee wordt verkregen, zouden de bevindingen daaruit een verrijking van de rapportage kunnen zijn.
 - Uit onze analyse van rollen en bevoegdheden binnen het financieel pakket (Key2F) is gebleken dat applicatiebeheerders alle rechten hebben toegewezen gekregen, zowel voor toekennen van rechten en rollen, maar ook voor muteren van crediteurenstamgegevens, en boeken en autoriseren van facturen. Het is vanzelfsprekend dat applicatiebeheerders bepaalde bijzondere rechten hebben, maar het is ook gebruikelijk dat bepaalde gebruikersrechten juist niet bij de applicatiebeheerder liggen, om zo functiescheidingen binnen het financiële pakket te waarborgen. Doordat de applicatiebeheerders alle rechten hebben, is er sprake van ongewenste functievermenging waar in theorie misbruik van gemaakt kan worden. Wij hebben het college geadviseerd om het aantal rollen voor de applicatiebeheerders te beoordelen, en na te gaan welke rollen noodzakelijk zijn voor hun taken en bevoegdheden, en waar mogelijk bepaalde rechten te ontnemen waar dit onwenselijke functievermengingen geeft. Ook hebben wij geadviseerd om over 2023 een analyse uit te voeren op de logging van de handelingen van de applicatiebeheerders, en zo achteraf vast te stellen dat geen onwenselijke handelingen zijn verricht gedurende het jaar. De digitalisering van processen, en daarmee de genoemde adviezen, hebben de aandacht van het college.

Overigens hebben wij ook gesproken over de rechten en rollen binnen de applicaties Motion en Suite. Bij deze applicaties was geen sprake van ongewenste functievermengingen voor zover wij konden nagaan. Wel willen wij u adviseren om in ieder geval jaarlijks de rechten en rollen in alle applicaties die financieel relevant zijn, nader te beoordelen.

- De applicaties die het college gebruikt voor de financiële administratie en voor personeel, worden geleverd door Centric. Centric en haar IT-auditor geven jaarlijks een zogenaamd ISAE3402-rapport uit met daarin een verklaring van de externe IT-auditor. In deze rapportage geeft de IT-auditor een oordeel over de opzet, het bestaan en de werking van de belangrijkste controls bij Centric over deze applicaties, die ook de integriteit van data van de gemeente Stichtse Vecht kan raken. Het college heeft voor 2023 nog geen ISAE3402-rapportage opgevraagd. Hierdoor is het niet duidelijk of de

controls die geformuleerd zijn door Centric ook de bedrijfsvoering van uw gemeente raken, in hoeverre deze controls werken en of eventuele afwijkingen mogelijk impact hebben op de data van uw gemeente. Wij hebben het college geadviseerd om de ISAE3402-rapportage periodiek zichtbaar te analyseren en de impact van de werking van controls en eventuele afwijkingen daarin te beschrijven en conclusies te formuleren. Daarmee kan zij afhechten of er nog sprake is van restrisico's voor uw organisatie. Wanneer dat het geval is, dan zult u deze zelf met aanvullende werkzaamheden of controles teniet moeten doen of verkleinen.

Overigens geldt dit advies breder, en is dit ook van toepassing op andere relevante applicaties zoals RX Mission, Suites voor Sociaal Domein, Visma Raet en Key2Burgerzaken.

- Ten aanzien van het proces rondom inkoop en aanbesteding en de verwerking van facturen hebben wij vastgesteld dat ons eerder gegeven advies, om te komen tot richtlijnen op basis waarvan medewerkers de prestatielevering beoordelen en documenteren (alvorens een factuur betaald mag worden), in 2023 nog niet is opgevolgd, maar dat er wel belangrijke stappen gezet zijn, die in 2024 naar verwachting van het college tot resultaten zullen leiden. Dit hangt samen met een totale evaluatie en herstructurering van het inkoopproces en van de financiële processen. Daarbij heeft u aangegeven eerst prioriteit te geven aan het doorontwikkelen en verbeteren van het aanbestedingsproces, zoals in deze management letter bij de paragraaf EU aanbesteden is beschreven. Wij begrijpen deze prioritering gezien het grote belang van het verbeteren van het aanbestedingsproces.
- Het uitvoeren van een verplichte identificatie met een identificatiebewijs (geldig reisdocument of rijbewijs) bij intakegesprekken is onderdeel van het proces, zoals dit is ingericht voor de WMO, voor zover deze door uw gemeente zelf wordt uitgevoerd. Er vindt echter geen consistente vastlegging plaats van deze waarneming door de consultants in het dossier. Daardoor is achteraf niet meer vast te stellen of deze controle daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Dit betekent dat sprake is sprake van een "formele onrechtmatigheid", die wij moeten rapporteren.

Deze controle is wel een vereiste vanuit de wetgever (Wet op de identificatieplicht) en maakt het documenteren van het identificatiebewijs in het cliëntdossier noodzakelijk. Het is in het kader van de AVG echter niet toegestaan een kopie van het bewijs op de slaan in het dossier. Een vastlegging dat de controle heeft plaatsgevonden is in dit verband toereikend. De vastlegging dat de controle heeft plaatsgevonden kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de laatste vier tekens van het identificatiebewijs en de datum van afgifte als unieke kenmerken vast te leggen. Wij hebben het college geadviseerd om het proces hierop aan te passen. Overigens hebben wij begrepen dat het college in december 2023 een controle zal uitvoeren, om vast te stellen of de vastlegging van de controle op de identificatie is verbeterd. Wij adviseren u erop toe te zien dat deze controle daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

- Uw gemeente ontvangt van onder andere het Rijk en de provincie subsidies, waarover verantwoording (afzonderlijk of via SiSa) moet worden afgelegd inzake de bestedingen daarvan. In ons accountantsverslag over 2021 merkten wij op dat uw gemeente nog niet beschikt over een centrale registratie van de inkomende subsidies waarover verantwoording moet worden

afgelegd. Met een subsidieregister (waarin alle toegekende rechten zijn opgenomen) kunt u de tijdige en volledige verantwoording van de subsidiebatens borgens en heeft u een centraal inzicht in indieningsdata die behaald moeten worden. Dit subsidieregister is in 2023 nog niet gerealiseerd. Verder constateren wij dat op de balans subsidies vanuit het Rijk of Provincie vermeld zijn, welke niet zijn besteed tot op heden. Ultimo 2022 bedroeg dan een bedrag van circa € 4 miljoen. Het college verwacht ook niet dat deze gelden volledig besteed zullen worden op korte termijn. Wij hebben het college geadviseerd om toe te zien op de tijdige afwikkeling van balansposities die samenhangen met de ontvangst of declaratie van subsidievoorschotten. Daarnaast zien wij dat verantwoordelijkheden relatief breed zijn neergelegd in de organisatie, wat mogelijk de opvolging van adviezen en beheersing van risico's niet ten goede komt. Naar onze mening dient de verantwoordelijkheid voor het proces (inclusief financiële afwikkeling) bij de vakafdeling(-en) c.q. proceseigenaar te liggen.

- Binnen uw gemeente wordt een verplichtingenadministratie gevoerd, waarin in beginsel alle verplichtingen > € 10.000 worden moeten vastgelegd. In de praktijk gebeurt dit niet structureel, waardoor het risico bestaat dat er geen volledig inzicht is van de lopende verplichtingen en dat de verantwoorde schuldposities mogelijk onvolledig zijn. Bovendien is het proces onnodig langer wanneer er geen verplichting wordt aangemaakt, omdat de factuur hierdoor het reguliere autorisatieproces (zonder aanwezigheid van een verplichting) moet doorlopen. Wij hebben het college geadviseerd om in de inkoopprocedure te borgen dat indien van toepassing er altijd gebruik wordt gemaakt van een verplichting en dat dit wordt afgedwongen in het proces. Voor de jaarrekening 2023 hebben wij het college geadviseerd om vast te stellen dat alle verplichtingen die voor 2023 zijn aangegaan en ook tot prestaties hebben geleid, maar waarvoor geen factuur in 2023 is ontvangen, zijn verwerkt in de jaarrekening 2023.

3.

Rechtmatigheidsverantwoording

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording zal worden opgenomen in de jaarrekening 2023

Na enkele jaren van uitstel zal het college met ingang van 2023 voor het eerst zelfstandig verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde financieel beheer. Hiertoe zal de "Rechtmatigheidsverantwoording (hierna: RMHV) in de jaarrekening worden opgenomen en zal, voor zover nodig, ook in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting op afwijkingen worden gegeven. In de RMHV dient het college verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid van het gevoerde financieel beheer ten aanzien van een drietal criteria: het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium.

Hierna gaan wij in op een aantal ontwikkelingen, randvoorwaarden en uitgangspunten die van belang zijn voor de RMHV 2023.

Publicatie kadernota 2023

Op 29 september 2023 is de kadernota rechtmatigheid 2023 gepubliceerd. De commissie BBV geeft via de kadernota rechtmatigheid haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de RMVH van de decentrale overheden. Een eerdere versie van deze kadernota is in augustus 2021 gepubliceerd. In de periode na publicatie zijn diverse vragen gesteld en hebben stakeholders verzoeken ingediend om de kadernota op onderdelen te verduidelijken. Naar aanleiding van deze vragen en verzoeken zijn enkele teksten (enigszins) gewijzigd, en is in november een geactualiseerde versie verschenen. Daarnaast hebben wetgevingstrajecten effect op eerder gecommuniceerde uitgangspunten. De belangrijkste elementen uit de (nieuwe) kadernota betreffen de volgende onderwerpen:

- Als gevolg van een wijziging in de gemeentewet inzake de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is SiSa onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Fouten en onduidelijkheden met betrekking tot specifieke uitkeringen (SiSa) dienen derhalve wel te worden betrokken bij de rechtmatigheidsverantwoording.
- Indien de normen uit de gids proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het college hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering (stellige uitspraak).
- Bij complexe situaties waarin er verschillende onderbouwde standpunten zijn en specialisten niet tot een eenduidig oordeel komen, kan het voor het college onduidelijk zijn of financieel rechtmatig is gehandeld. Het college betreft deze situatie bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording en neemt deze op indien het totaal aan onduidelijkheden de verantwoordingsgrens overschrijdt (stellige uitspraak).
- De prestatielevering is een onderdeel van het getrouwe beeld (het leveringscriterium) en daarmee onderwerp van de accountantscontrole. Dit aspect komt dus niet terug in de rechtmatigheidsverantwoording. Uiteraard is het mogelijk om over dit aspect toelichting te geven, bijvoorbeeld in de paragraaf bedrijfsvoering.

- Bij de beoordeling van de naleving van de Europese aanbestedingsregels geldt dat de omvang van de totale fout gelijk is aan de omvang van de besteding (last of investering) in het jaar waarin de onrechtmatigheid wordt geconstateerd, verhoogd met de bestedingen van de jaren erna voor de duur van het afgesloten contract. Dit is alleen het geval indien de bestedingen in de jaren erna (contractueel) verplicht zijn.
- Ontbrekende afrekeningen waarvoor het college een deugdelijke onderbouwing voor wat betreft de rechtmatigheid kan verstrekken, leiden niet tot een fout of onduidelijkheid voor de rechtmatigheidsverantwoording.
- Staatssteun kan in allerlei vormen voorkomen. Bij grondtransacties kan er sprake te zijn van een veiling of een onafhankelijke taxatie. Indien geen sprake is van deze twee mogelijkheden van waardebeoordeling moet er sprake zijn van (juridische) onderbouwing. Indien de onderbouwing niet ondubbelzinnig uitwijst dat geen sprake is van staatssteun moet de gemeente de transactie melden aan de Europese Commissie (EC). Het is dan nog onzeker of sprake is van geoorloofde staatssteun. Dat beslist immers de EC. Deze onduidelijkheid betreft het college bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Via de rechtmatigheidsverantwoording wordt inzicht gegeven op het totaalniveau van alle afwijkingen ten opzichte van de begroting op het door de raad vastgestelde niveau aangezien deze formeel wel onrechtmatig zijn. Bij de afwijkingen van dit totaalniveau wordt gebruik gemaakt van de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens. De nieuwe kadernota stelt dat als een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld, de bestedingen afwijkend van het begrotingsbedrag onrechtmatig zijn. Het uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is. In de verantwoording moet het college toelichten wat de begrotingsonrechtmatigheden zijn. Begrotingsonrechtmatigheden die binnen de beleidskaders van de raad passen, moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens is overschreden), maar worden dan niet nader toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. Wel vindt een toelichting plaats in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij benadrukken daarom het belang dat het college en de raad concrete afspraken maken hoe wordt omgegaan met begrotingsonrechtmatigheden. Concreet adviseren wij u om:

- duidelijk vast te leggen (bijvoorbeeld in de financiële verordening of een afzonderlijk vast te stellen document) hoe afwijkingen van de begroting geïnterpreteerd moeten worden in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht van de raad;
 - de aandacht te verscherpen voor mogelijke begrotingsoverschrijdingen en waar begrotingswijzigingen nodig zijn;
 - begrotingswijzigingen tijdig voor te leggen aan de raad.
- De mutaties in de bestemmingsreserves vormen een onderdeel van de (al dan niet herziene) gemeentelijke begroting. In de jaarrekening moeten de toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd voor de betreffende bestemmingsreserve.

- Samenloop van getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen: in de nieuwe kadernota is een beslisboom uitgewerkt waarin wordt ingegaan op samenloop van getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen, wanneer een rechtmatigheidsbevinding meeweegt bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording en wanneer er sprake is van een formele rechtmatigheidsfout (die mogelijk moet worden vermeld in de paragraaf bedrijfsvoering). Wij hebben het college geadviseerd deze toe te passen bij het evalueren van de interne controlebevindingen en het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording over 2023.

Wij adviseren u kennis te nemen van de nieuwe kadernota rechtmatigheid 2023 en hebben het college geadviseerd hiermee rekening te houden bij de nadere uitwerking van de RMVH. De kadernota gaat verder uitgebreid in op de aspecten begrotingsrechtmatigheid en verbonden partijen. Deze onderwerpen zijn hier vanwege de omvang niet volledig uitgewerkt, wij verwijzen hiervoor naar de kadernota.

Modelverantwoording

De Commissie BBV heeft in de Kadernota rechtmatigheid 2023 een model voor de RMHV opgenomen. Deze modelverantwoording dient (verplicht) door het college te worden opgenomen in de jaarrekening 2023.

Vaststelling verantwoordings- en rapporteringsgrens en normenkader 2023

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor zowel fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgeteld. Voor afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens, kan de raad het college een rapporteringsgrens meegeven. Bevindingen die groter zijn dan de rapporteringsgrens maar lager dan de verantwoordingsgrens worden in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.

De paragraaf Bedrijfsvoering wordt belangrijker

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' kent geen voorgeschreven wettelijke structuur. Rechtmatigheidsbevindingen zullen naar aanleiding van de wijziging in de kadernota rechtmatigheid 2023 relevanter worden voor de raad. Rechtmatigheidsbevindingen groter dan de rapporteringsgrens, moeten in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegevoegd en toegelicht. De paragraaf bedrijfsvoering zal daarmee een andere informatiewaarde krijgen ten opzichte van voorgaande jaren voor wat betreft rechtmatigheidsbevindingen: van beschouwend naar verantwoorden en verklaren.

Waar staat uw gemeente?

Ondanks uitstel van de invoering van de RMVH, is het college de afgelopen jaren door gegaan met de voorbereidende werkzaamheden hiervoor. Een belangrijke keuze die nog moet worden gemaakt, heeft te maken met de vraag wie verantwoordelijk is voor de RMHV. Tot op heden is dit niet formeel belegd. Het team AO/IC voert momenteel interne controles uit op basis van haar intern controleplan. Maar de verantwoordelijkheid voor het opstellen van de RMHV ligt uiteindelijk in de 1^e lijn. Op korte termijn zal de directie hiertoe een opdracht formuleren, waarin opdrachtgever- en opdrachtnemerschap formeel wordt belegd.

Wij hebben het college verder geadviseerd om te onderzoeken of het controleplan van het team AO/IC naar een hoger niveau getrokken kan worden in de vorm van een gemeentebreed, maar vooral integraal controleplan. Daarbij hoort naar onze mening ook dat de insteek van de interne controle vooral gebaseerd moet zijn op een allesomvattende risicoanalyse die voldoende concreet is: procesrisico's, risico's uit uw IT-omgeving, rechtmatigheidsrisico's en frauderisico's zullen aan elkaar verbonden moeten worden waar mogelijk en vervolgens in concrete controleacties worden omgezet. Dit maakt de interne controle mogelijk efficiënter en effectiever en voorkomt dat bepaalde zaken niet of juist dubbel gedaan worden. Door risico's vanuit verschillende invalshoeken meer met elkaar te verbinden, ontstaat een bijdrage aan de situatie dat de 1^e lijn meer in stelling komt om risico's te beperken, dus processen te verbeteren, waarmee de basis, ook voor rechtmatig handelen, sterker wordt.

De thans uitgevoerde interne-controlewerkzaamheden zijn naar onze mening overigens van voldoende niveau. Dit vormt in beginsel een goede basis om tot een rechtmatigheidsverantwoording door het college te komen.

Verder is het van belang dat u op korte termijn de kaders formaliseert ten behoeve van de RMHV. Hiermee bedoelen wij het formeel laten heroverwegen door de raad van de al eind 2020 vastgestelde verantwoordingsgrens van 3% en rapporteringsgrens en het vaststellen van het normenkader 2023.

4. Overige bevindingen

4. Overige bevindingen in het perspectief van de jaarrekening 2023

Afwijkingen Europees aanbesteden zullen worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording en lopen door in 2024

Bij de jaarrekening 2022 hebben wij een afkeurende controleverklaring voor rechtmatigheid afgegeven omdat sprake was van afwijkingen van Europese aanbestedingsregels voor een bedrag van € 11,6 miljoen.

Over het jaar 2023 heeft het college een analyse uitgevoerd op de populatie inkopen tot en met het tweede kwartaal in relatie tot het risico dat (doorlopende) inkopen onterecht niet Europees zijn aanbesteed. Uit deze analyse en de daarbij uitgevoerde (interne) controlewerkzaamheden blijkt dat over het eerste halfjaar voor een bedrag van ongeveer € 9,2 miljoen niet rechtmatig is aanbesteed. Dit betreft voor een belangrijk deel crediteuren die ook in vorige jaren al onrechtmatig waren. Tevens is hier één crediteur bijgekomen. Dit betreft een contract dat eind 2022 bijna uitgeput was, maar waarbij in dat jaar nog geen sprake was van een onrechtmatigheid en pas in 2023 de contractwaarde is overschreden. Hiermee is de besteding ten aanzien van deze crediteur in 2023 onrechtmatig geworden.

Omdat de afwijking van € 9,2 miljoen (tot en met het 2^e kwartaal), waarvan het college verwacht dat deze over het 2^e deel van 2023 nog verder toe zal nemen, hoger is dat de verantwoordingsgrens (op basis van de begroting ca. € 4,5 miljoen) zal deze in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen.

Van de tot nu toe geconstateerde onrechtmatigheid van € 9,2 miljoen heeft een groot deel (€ 6,9 miljoen) betrekking op overschrijdingen van aanbestedingsdrempels op inhuurovereenkomsten. In 2023 is een nieuwe aanbesteding afgerond voor de inhuur van personeel. Dit betekent dat met ingang van 1 oktober 2023 alle inhuur van de inhuurdesk loopt, en de inhuur via deze inhuurdesk in beginsel rechtmatig is. De verwachting is dat dit een grote impact zal hebben op de omvang van de rechtmatigheidsfout in 2024, waarbij het overigens wel zo is dat sprake blijft van een aanzienlijke rechtmatigheidsfout, als op andere dossiers geen voortgang wordt geboekt.

Uit onze gesprekken met het college en uw medewerkers komt naar voren dat de inkoopfunctie, de rol van het inkoopteam, het inrichten van een inkoopregiefunctie en het opzetten van een actief contractbeheer op dit moment de expliciete aandacht hebben. In de laatste maanden van 2023 wordt een diepgaande analyse vanuit de afdeling inkoop afgerond op alle bestedingen die de EU-aanbestedingsdrempel overschrijden. De organisatie verwacht daardoor dat begin 2024 een integraal beeld bestaat van de bestedingen en aanwezige contracten. Dat is dan een belangrijk moment om de processen, informatievoorziening en tooling waaronder forecasting van de inkoop, verder in te richten. Doordat de afdeling inkoop dit inzicht in 2024 verkrijgt, kan dan ook meer aan de voorkant worden bijgestuurd bij dreigende overschrijdingen op contracten. Ook wordt de afdeling inkoop zelf in continuïteit verantwoordelijk voor de spendanalyse, waar tot dan het team AO/IC (VIC) pas achteraf de fouten opmerkte, en control aan de voorkant ontbrak. Verantwoordelijkheden worden in deze nieuwe situatie meer dan voorheen belegd bij de 1^e en 2^e lijn, waardoor de VIC in staat is om als 3^e lijnscontrole op te treden in dit dossier. Wij adviseren u om het project inkoopoptimalisatie komend jaar te monitoren.

Actualisatie van uw grondexploitaties is van belang voor de jaarrekening 2023 – het college heeft hier aandacht voor

Momenteel lopen er twee exploitaties (Harmonieplein en Veenkluit) binnen de gemeente. Dit betreffen de grondexploitaties Harmonieplein en Veenkluit Tienhoven. Bij de interim-controle hebben wij met uw medewerkers gesproken over de interne beheersing en de mogelijke risico's en aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 daarbij en de ontwikkelingen in de lopende grondexploitaties.

De exploitatie van Harmonieplein is in de zomer van 2023 door het college geactualiseerd. Daarbij heeft zij vastgesteld dat de realisatie van parkeervoorzieningen een wezenlijke impact op het verwachte financiële resultaat kan hebben en dat dit om keuzes van de raad vraagt. Deze zullen in de raadsvergadering van januari 2024 worden voorgelegd. De keuze die de raad dan maakt, zal door het college worden doorgerekend in de waardering van de grondexploitatie in de jaarrekening 2023. De exploitatie van Veenkluit Tienhoven zal naar de verwachting van het college een iets langere doorlooptijd hebben en eerst in 2024 kunnen worden afgerond. Het college verwacht dat deze vertraging een (beperkt) nadelig effect zal hebben, omdat de nog te maken kosten iets hoger uit zullen vallen. Dat betekent dat de verliesvoorziening in de jaarrekening 2023 mogelijk iets aangepast zal moeten worden.

Naast de thans lopende exploitaties zijn voorbereidingen getroffen voor de nog te openen grondexploitatie Zuilense Vecht (inclusief de verplaatsing van de sportparken) en lopen onderzoeken naar kleinschalige ontwikkelingen aan de Haarrijweg en de Zogwetering. Met deze voorbereidingen en onderzoeken gaan kosten gepaard, die te zijner tijd ingebracht kunnen worden in de grondexploitaties, mits deze kosten aan de voorwaarden uit het Bbv voldoen. Wij hebben het college geadviseerd hier rekening mee te houden. Daarnaast hebben wij het college aandacht gevraagd voor de verantwoording van kosten voor de verplaatsing van de sportparken en de ontwikkeling van Zuilense Vecht. Wanneer bijvoorbeeld sprake zal zijn van toekomstig kostenverhaal, is het van belang daartoe een goede projectadministratie in te richten, waaruit onomstotelijk blijkt welke kosten voor de ontwikkeling van Zuilense Vecht gemaakt zijn en welke kosten voor de verplaatsing van de sportparken gemaakt zijn.

Het beheerplan “Wegen 2021 – 2025” en de voorziening wegen lopen niet meer geheel synchroon

In de afgelopen jaren zijn achterstanden ontstaan in de uitvoering van het beheerplan “Wegen 2021 - 2025”. In 2023 heeft het college ingezet op het inlopen van deze achterstanden en worden, zo is ons medegedeeld, ook inhaalslagen gemaakt. Daarbij kijkt het college ook naar de samenhang met investeringen die moeten worden gedaan en de logica tussen onderdelen uit het beheerplan. Door groot onderhoud en investeringen goed op elkaar af te stemmen, probeert het college efficiënter en doelmatiger te werken.

In 2023 was ten tijde van onze interim controle circa € 2 miljoen van het jaarbudget van € 3 miljoen besteed en was het de verwachting van het college dat het resterende budget voor 2023 ook uitgegeven zal worden.

Uit een voorzichtige en voorlopige analyse die intern is heeft gemaakt, zal in 2023 echter nog niet de volledig opgelopen achterstand worden ingelopen en kan het zo zijn dat de financiële uitnutting van het budget 2023 voor een deel is gebruikt om achterstanden uit eerdere jaren in te lopen. Wanneer achterstanden niet (kunnen) worden ingelopen, bestaat de mogelijkheid dat over de resterende planperiode de voorziening te hoog wordt. Daarentegen is mogelijk niet voldoende rekening gehouden met de forse prijsstijgingen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. Wanneer deze prijsstijgingen niet zijn doorgerekend in de meerjarendotatie en de

Het college zal afspraken maken over de jaarverantwoording van TimSV over 2023

kosten tegen een hogere kostprijs uit de voorziening gedekt worden, heeft dat weer een tegenovergestelde impact op de (noodzakelijke) hoogte van de voorziening en meerjarendotatie.

Voor de jaarrekening 2023 hebben wij het college geadviseerd een goede doorrekening te maken over de resterende planperiode, waarbij de nog te verrichten werkzaamheden op basis van een reëel en haalbaar scenario tegen actuele prijzen worden afgezet tegen de huidige omvang van de voorziening en de meerjarendotatie waar in de meerjarenbegroting rekening mee wordt gehouden.

Met ingang van 2022 voert Stichting Timon (hierna: TimSV) een deel van het sociaal domein, voor uw gemeente uit, waaronder de (toegang tot) Jeugdhulp, wijkteams en Wmo-begeleiding. Voor wat betreft de bekostiging heeft het college de afspraak gemaakt dat de samenwerking wordt gefinancierd door middel van een taakgerichte bekostiging. Over 2022 is veel te doen geweest over de afrekening van de dienstverlening. In de afrekening over 2022 waren een tweetal posten opgenomen, welke in 2023 nader onderbouwd zouden worden door TimSV. Enerzijds was een stelpost van € 500.000 opgenomen voor mogelijke na-facturatie door onderaannemers. Deze post is door TimSV opgenomen omdat sprake was van onderuitputting van budgetten en uit navraag door TimSV bij onderaannemers was gebleken dat er mogelijk nog bedragen in rekening gebracht zullen gaan worden. Daarnaast was een raming van circa € 1.200.000 voor nog te ontvangen facturen opgenomen voor geleverde, maar nog niet in rekening gebrachte zorg 2022. Ten tijde van de controle van de jaarrekening 2022 was van dat bedrag ongeveer € 1.000.000 gefactureerd.

De genoemde posten zijn, zo bleek bij onze interim controle, nog niet geheel onderbouwd door Tim SV. Dit komt voor een deel omdat de periode waarover nog facturen kunnen worden ontvangen voor 2022, in totaal 5 jaar kan zijn. Om de afwikkeling van de posten goed te kunnen volgen, hebben wij het college geadviseerd om bij de jaarverantwoording over 2023 hier specifieke afspraken met TimSV over te maken en dit te betrekken in de controle van de accountant van TimSV.

Omdat de geldstromen die via TimSV lopen van forse omvang zijn, is het tevens van belang dat het college goede afspraken maakt over het aspect rechtmatigheid in de verantwoording en controle bij TimSV. Het college moet, op basis van informatie vanuit TimSV tijdig een oordeel vormen over de rechtmatigheid van de bestedingen aldaar. Over 2022 was bijvoorbeeld sprake van afwijkingen op het gebied van BRP-gegevens en de controle van de identiteit van cliënten. Ook kwam de jaarverantwoording over 2022 laat voor uw gemeente beschikbaar. Wij hebben het college geadviseerd om afspraken te maken over de tijdige en rechtmatige verantwoording door TimSV omdat deze bepalend is voor uw jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

Tenslotte is het van belang dat uw gemeente en TimSV tijdig tot overeenstemming komen over de vraag welk deel van de bestedingen valt onder het zogenaamde marktrisico en wel deel valt onder het ondernemersrisico.

Het college dient te onderzoeken of de voorziening ‘verlofsparen’ toereikend is

In de jaarrekening 2022 heeft het college de voorziening verlofsparen getroffen voor een bedrag van € 152.000. In 2023 is het saldo van de voorziening voorsnog toegenomen tot € 166.000. De voorziening dient ter dekking van opgebouwde bovenwettelijke verlofrechten en is tot op heden bepaald door het verlof te kwantificeren van de medewerkers die zich hebben aangemeld voor “verlofsparen”. Feitelijk zou het bedrag moeten worden voorzien waar uw medewerkers recht op hebben.

Voor het bepalen voor welk deel van het bovenwettelijke verlof een voorziening moet worden gevormd en voor welk deel niet, is een goede analyse, onderbouwing en motivatie noodzakelijk. Wat daarbij belangrijk is, is dat medewerkers actief moeten aangeven dat bovenwettelijk verlof omgezet moet worden in verlofsparen. Wij hebben het college geadviseerd om voor de jaarrekening 2023 na te gaan of de huidige stand van de voorziening verlofsparen toereikend is.

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS